

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

40. అల్ మూ'మిన్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరాకు మోమిన్, గాఫిర్, అత్తుల్ మొదలైన పేర్లు ఉన్నాయి. ఇబ్నె అబ్బాస్, హసన్, అతా ఇక్రమ మరియు జాబిర్ మొదలైనవారి ప్రకారం ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. సూరహ్ మూమిన్ లో 85 వాక్యాలు, 9 రుకూలు ఉన్నాయి. సందేశప్రచారం కారణంగా, ఏకదైవారాధన, బహుదైవారాధనల చర్చల వల్ల ప్రవక్త (స), ఆయన అనుచరులు హింసలకు, దౌర్జన్యాలకు, అల్లర్లకు గురవుతున్న కాలంలో, జీవితం దుర్భరం అయిపోయిన పరిస్థితుల్లో ఈ సూరా అవతరించింది. వలసపోయే ఆదేశం గురించి వెనుకటి సూరాల్లో కూడా సూచించటం జరిగింది.

ఇప్పుడు ఈ సూరాలో, ఇక ముందు సూరాల్లో పరిస్థితులు క్రమంగా స్పష్టమవుతూ కనిపిస్తాయి. ప్రవక్త (స) కొరకు, ముస్లిముల కొరకు అల్లాహ్ వాగ్దానం, సహాయం కూడా విశదమవుతూ ఉంటాయి. సత్యధర్మం కారణంగా కష్టాలకు, అల్లర్లకు, హింసలకు గురవుతున్న ముస్లిములను ప్రోత్సహించడం జరిగింది. వారిని ఓదార్చటం జరిగింది. అదేవిధంగా ఈ సందేశ ప్రచారం పట్ల సానుభూతి ఉండి కూడా కొన్ని కారణాల వల్ల దీని సహాయం కోసం మైదానంలోకి రాని వారినీ ఉపదేశించటం జరిగింది. "కారణాలను ప్రక్కనబెట్టి సత్య వచన అభ్యున్నతికి సిద్ధం కమ్మని, కృషి చేయమని, అల్లాహ్ వారికి తప్పకుండా సహాయసహకారాలు అందిస్తాడని హితబోధ చేయబడింది.

40. అల్ మూ'మిన్

ఆయత్లు : 85

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) హా. మీమ్. ఈ గ్రంథం అల్లాహ్ తరపు నుండి అవతరించింది. ఆయన మహాశక్తిమంతుడు, మహాజ్ఞాని, (2) పాపాలను క్షమించేవాడూ, పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడూను. కఠినంగా శిక్షించేవాడూ, ఘనంగా కరుణించేవాడూను. ఆయన తప్ప ఆరాధ్య దైవం మరెవ్వడూ లేడు.
- (3) అందరూ ఆయన వైపునకే మరలవలసి ఉన్నది.
- (4) ఒక్క అవిశ్వాసులు తప్ప మరెవ్వరూ అల్లాహ్ వాక్యాలను గురించి వివాదపడరు. కావున ప్రపంచ దేశాలలోని వారు అట్టహాసంగా తిరగటాన్ని చూసి మీరు మోసానికి గురి కాకూడదు.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

﴿١﴾ ﴿٨٥﴾

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ﴿٢﴾
 غٰفِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيْدِ الْعِقَابِ ﴿٣﴾
 ذِي الطَّوْلِ ۗ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ﴿٤﴾
 مَا يُجَادِلُ فِىْ اٰيٰتِ اللّٰهِ اِلَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۗ فَلَا يَغۡرُرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِى الْبِلَادِ ﴿٥﴾

(5) వారికి పూర్వం నూహ్ జాతి కూడా తిరస్కరించింది. దాని తరువాత ఎన్నో ఇతర వర్గాలు కూడ ఇలాగే ప్రవర్తించాయి. ప్రతి జాతి తన ప్రవక్తను పట్టుకునేందుకు యత్నించింది. వారందరూ కలిసి అసత్యాన్ని ఆయుధంగా చేసుకొని సత్యాన్ని ఓడించటానికి ప్రయత్నించారు. కాని చివరకు నేను వారిని పట్టుకున్నాను. చూడండి, నా శిక్ష ఎంత కఠినంగా ఉందో. (6) అదేవిధంగా అవిస్వాసానికి పాల్పడిన వారందరినీ గురించి, వారు నరకంలో ప్రవేశిస్తారని నీ ప్రభువు చేసిన తీర్పు కూడా నెరవేరింది. (7) అల్లాహ్ సింహాసనాన్ని మోసే దైవదూతలూ, ఆ సింహాసనం చుట్టూ ఉండే దైవదూతలూ అందరూ తమ ప్రభువును స్తుతిస్తూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నారు. వారు ఆయనను విశ్వసిస్తున్నారు. విశ్వసించేవారిని క్షమించు అని ప్రార్థనలు చేస్తున్నారు. వారు ఇలా అంటారు, “ప్రభూ! నీవు నీ కారుణ్యంతో, నీ జ్ఞానంతో ప్రతి వస్తువుపై వ్యాపించి ఉన్నావు. కనుక పశ్చాత్తాపంతో నీ వైపునకు మరలినవారిని, నీ మార్గాన్ని అనుసరించిన వారిని క్షమించు. వారిని నరక శిక్ష నుండి కాపాడు. (8) ప్రభూ! ఇంకా, వారిని శాశ్వతంగా ఉండే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజెయ్యి. వాటిని గురించి వారికి నీవు వాగ్దానం చేసి ఉన్నావు. వారి తల్లిదండ్రులలో, వారి భార్యలలో, వారి సంతానంలో సజ్జనులైన వారిని కూడ వారితో పాటే అక్కడకు చేర్చు. నిస్సందేహంగా నీవు మహాశక్తి సంపన్నుడవు, మహావివేక వంతుడవును. (9) వారిని చెడుల నుండి కాపాడు. ప్రళయదినం నాడు నీవు చెడుల నుండి కాపాడే వాడిని నీవు ఎంతో కరుణించావన్నమాట. ఇదే గొప్ప సాఫల్యం.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ
بَعْدِهِمْ ۗ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ
وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ
فَأَخَذْتُهُمْ ۗ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ لِكَلِمَتِ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ يَجْلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ
مَحْمَدٍ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا ۗ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ
صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ ۗ إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ ۗ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۗ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

(10) అవిశ్వాసానికి పాల్పడిన వారిని తీర్చుదినం నాడు పిలిచి, “ఈనాడు మీకు మీ పట్ల ఎంత తీవ్రమైన కోపం వచ్చిందో, మిమ్ముల్ని విశ్వాసం వైపునకు పిలువగా, మీరు నిరాకరించిననాడు అల్లాహ్ కు మీ పట్ల అంతకంటే అధికంగానే కోపం వచ్చింది” అని అనటం జరుగుతుంది. (11) వారు ఇలా అంటారు, “ప్రభూ! నిజంగానే నీవు మాకు రెండుసార్లు మరణాన్నీ, రెండుసార్లు జీవితాన్నీ ప్రసాదించావు. ఇప్పుడు మేము మా తప్పులను ఒప్పుకుంటున్నాము. కనుక ఇక్కడి నుండి బయటపడే మార్గం కూడా ఏదైనా ఉందా? వారికి సమాధానం ఇలా ఇవ్వబడుతుంది: (12) “మీరు గురియైన ఈ దుస్థితికి కారణం ఏమిటంటే, ఒకే ఒక దేవుడు అయిన అల్లాహ్ వైపునకు మాత్రమే పిలిచినప్పుడు, మీరు విశ్వసించకుండా తిరస్కరించేవారు. ఇతరులను ఆయనకు సమానులుగా చేసినప్పుడు, మీరు వెంటనే విశ్వసించేవారు. ఇప్పుడు తీర్పు మహనీయుడూ, మహోన్నతుడూ అయిన అల్లాహ్ చేతులలోనే ఉంది.” (13) ఆయనే మీకు తన సూచనలను చూపిస్తాడు, ఆకాశం నుండి మీ కొరకు ఆహారాన్ని అవతరింపజేస్తాడు. కాని కేవలం అల్లాహ్ వైపునకు మరలే మనిషి మాత్రమే గుణపాఠం నేర్చుకుంటాడు. (14) కనుక ప్రజలారా! అల్లాహ్ ను మాత్రమే వేడుకోండి. మీ ధర్మాన్ని ఆయనకై ప్రత్యేకించుకొని, మీరు చేసే ఈ పని అవిశ్వాసులకు ఎంత అయిష్టంగా ఉన్నారో. (15) ఆయన మహోన్నతమైన స్థానాలు కలవాడు. సింహాసనానికి (అర్ష్ కు) అధిపతి. తన దాసులలో తనకు ఇష్టమైన వారిపై తన ఆజ్ఞ ప్రకారం ఆత్మను అవతరింపజేస్తాడు. అతను సమావేశ దినం గురించి హెచ్చరించేటందుకు. తెరలు తొలగిపోయి అందరూ బయటకు వచ్చిన రోజున, వారికి సంబంధించిన విషయమేదీ అల్లాహ్ కు రహస్యంగా ఉండదు.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لِمَلِكِ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ
مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتَكْفُرُونَ ﴿10﴾

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿11﴾

ذُكِرْكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ ۖ وَإِنْ
يُشْرِكْ بِهِ تُؤْمِنُونَ ۗ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ
الْكَبِيرِ ﴿12﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّل لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
رِزْقًا ۗ وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿13﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ﴿14﴾

رَفِيعِ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ ۗ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ ﴿15﴾

(16) ఆ రోజున బహిరంగంగా ఇలా అడగటం జరుగుతుంది, “ఈనాడు విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్యం ఎవరిది?” అని. విశ్వం మొత్తం ఒకేసారి ఇలా అంటుంది, “అది ఒకే దేవుడూ, సర్వాధిక్యం కలవాడూ అయిన అల్లాహ్‌ది” అని. (17) “ఈనాడు ప్రతి ప్రాణికి అది సంపాదించిన దాని ప్రకారమే ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఈనాడు ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయమూ జరగదు. అల్లాహ్ మిక్కిలి వేగంగా లెక్క తీసుకుంటాడు.

(18) ఓ ప్రవక్తా! దగ్గర పడిన ఆ రోజును గురించి వారికి భయపెట్టు. అప్పుడు గుండెలు గొంతులకు అడ్డం పడుతూ ఉంటాయి. ప్రజలు దుఃఖాన్ని దిగమ్రొంగుతూ మౌనంగా నిలబడి ఉంటారు. దుర్మార్గులకు మిత్రుడు గానీ, సిఫారసు చేసేవాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

(19) అల్లాహ్, దొంగ చూపులను సైతం ఎరుగును. హృదయాలు దాచి ఉంచిన రహస్యాలు సైతం ఆయనకు తెలుసు.

(20) అల్లాహ్ కచ్చితంగా, న్యాయంగా తీర్పుచేస్తాడు. ఇక అల్లాహ్‌ను వదలిపెట్టి, వేడుకునేవారి విషయం, వారు ఏ విషయం గురించి తీర్పు చెప్పగలిగేవారు కారు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మాత్రమే అన్నీ వినేవాడు, అన్నీ చూసేవాడూను.

(21) వారు భూమిలో ఎన్నడూ తిరగలేదా, వారికి పూర్వం గతించిన ప్రజల ముగింపు ఎలా జరిగిందో వారికి కనిపించేందుకు? వారు వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులు, వీరికి మించిన గొప్ప గుర్తులను భూమిపై వదలివెళ్ళారు. కాని అల్లాహ్ వారి పాపాలకు గాను వారిని పట్టుకున్నాడు. అల్లాహ్ పట్టునుండి వారిని రక్షించేవాడెవడూ లేకపోయాడు.

يَوْمَ هُمْ بَرْزُورُونَ ۚ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۗ
لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ۗ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿16﴾

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۗ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿17﴾

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كُظَيْبٍ ۗ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا
شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴿18﴾

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿19﴾

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ ۗ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَقْضُونَ بِشَيْءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿20﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ
مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿21﴾

(22) వారి ముగింపు ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే, వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకుని వచ్చారు. కాని వారు విశ్వసించకుండా వాటిని తిరస్కరించారు. చివరకు అల్లాహ్ వారిని పట్టుకున్నాడు. నిశ్చయంగా ఆయన అత్యంత శక్తిమంతుడూ, శిక్షించటంలో కఠినుడూను.

ذٰلِكَ بِاٰمٰنِهِمْ كَانَتْ تَاْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ
فَكَفَرُوْا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ ط اِنَّهٗ قَوِيٌّ شَدِيْدٌ
﴿22﴾ الْعِقَابِ

1 - 22 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో ఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ గ్రంథమని, అల్లాహ్ అన్నిటిపై ఆధిక్యతగల వాడని, సర్వశక్తిమంతుడని, అందరూ ఆయన వద్దకే పోవలసి ఉందని, అందరినీ విచారించేవాడు అల్లాహ్ అని, అదేవిధంగా అల్లాహ్ కరుణించేవాడని, శిక్షించేవాడని పేర్కొనటం జరిగింది. ఎవరికీ దేవీదేవతల వద్దకు, అల్లాహ్ ప్రియుభక్తుల వద్దకు వెళ్ళడంగానీ, విచారించటం గానీ జరుగదు. వారు ఎవరినీ శిక్షించనూలేరు. స్వర్గం ప్రసాదించనూలేరు.

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో చాలామంది ప్రజలు దైవదూతలు తమను గురించి సిఫారసు చేస్తారని, నిర్భయులై పాపకార్యాలు చేస్తూ, సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు. పరలోకం పట్ల, తీర్పుదిన విచారణ పట్ల ఏమరుపాటుకు గురై ఉన్నారు. అయితే దైవదూతలు దైవద్రోహుల కొరకు, అవిశ్వాసుల కొరకు సిఫారసు చేయరనే సంగతి వీరు తెలుసుకోవాలి. దైవదూతలు కేవలం విశ్వాసుల కొరకే సిఫారసు చేస్తారు. ప్రపంచంలో ఏ జాతి దైవాన్ని, దైవప్రవక్తలను, దైవగ్రంథాలను తిరస్కరించిందో ఆ జాతి దైవశిక్షకు గురి అయ్యిందని చారిత్రక సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయి. అప్పుడు వారి విగ్రహాలగాని, ఆరాధ్యులుగానీ వారిని రక్షించలేకపోయాయి. ఇంకా మీరు కూడా వెనుకటి జాతుల్లా ప్రవర్తిస్తే మీకూ అదే గతి పడుతుందని ఖురైష్ ప్రజలను హెచ్చరించటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1 : హా మీమ్ అంటే ఇవి విడి అక్షరాలు. వీటి అర్థాలు, పరమార్థాలు ఒక్క అల్లాహ్ కే తెలుసు. అయితే అల్లాహ్ వీటిని పేర్కొన్న ప్రతిచోట, వీటి తరువాత ఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ గ్రంథమని, అల్లాహ్ తరపు నుండి అవతరించినది గుర్తుచేయబడింది. మరోవిధంగా చూస్తే ఇది అరబ్బులకు సవాలు వంటిది. ఎందుకంటే ఈ అక్షరాలను ఉపయోగించే మీరు పరస్పరం మాట్లాడుకుంటారు. అంతేకాక భాషలన్నింటిలో అరబీ భాష చాలా గొప్పదని కూడా వాదిస్తారు. ఒకవేళ ఇది మానవుడు రచించిన గ్రంథమే అయితే మీరూ ఇలాంటి గ్రంథాన్ని ఎందుకు రచించలేరు? తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే ఇది అల్లాహ్ గ్రంథం. దీన్ని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తపై అవతరింపజేశాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

2, 3 : సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వ ఆధిక్యతలు గల వాడిని ఎవరూ ఏమి చేయలేరు. సర్వజ్ఞుని అంటే ఏ విషయమూ అతనికి తెలియకుండా ఉండదు. అది ఎక్కడున్నా, ఎంత అంధకారంలో ఉన్నారో, పాపాలన్నింటినీ క్షమించేవాడు, ఇంకా భవిష్యత్తులో జరిగే పొరపాట్లను పశ్చాత్తాపం ద్వారా మన్నించేవాడు, చివరికి అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులైనాసరే పశ్చాత్తాపం చెందితే అల్లాహ్ వారిని కూడా క్షమించే విశాల హృదయం గలవాడు.

4 : ఇక్కడ తగాదాలు అంటే సత్యాసత్యాల సంగ్రామం. అంటే సత్యాన్ని తిరస్కరించే, అవమానపరిచే ప్రయత్నం. అయితే ప్రజల అనుమానాలను, అపార్థాలను, సందేహాలను పరిష్కరించమని, తీర్చమని పండితులకు నొక్కి చెప్పబడింది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

5, 6 : ఖురైష్ అవిశ్వాసులకు ముందు కూడా నూహజాతి వారి తరువాత ఆద్, సమూద్, ఇబ్రాహీమ్, లూత్, మద్యున్ వారు, ఫిరౌన్ ప్రజలు తమ ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వీరిలో ప్రతి ఒక్కరు కూడా తమ ప్రవక్తను చంపటానికి ప్రయత్నించారు. అసత్యం ద్వారా సత్యాన్ని నివారించాలని కుట్రలు పన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ వీరిలో ప్రతి ఒక్కరినీ శిక్షకు గురిచేసి సంహరించాడు. దైవశిక్ష చాలా కఠినంగా, విపరీతంగా వ్యధాభరితంగా ఉంటుంది. అదేవిధంగా, ఖురైష్ అవిశ్వాసులకు కూడా దైవశిక్ష తప్పనిసరి అయింది. వారి నివాస స్థలం నరకంగా నిర్ధారించబడింది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

7 : సింహాసనాన్ని ఎత్తుకొని ఉన్న దైవదూతల గురించి, సింహాసనం, చుట్టూవున్న దైవదూతల గురించి ప్రస్తావించబడింది. వీరందరూ ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తూ స్తుతిస్తూ ఉంటారు. అంటే అల్లాహ్ ఎటువంటి లోపాలు చెడుగులు, కొరతలు లేనివాడని, ఇంకా పరిపూర్ణ సద్గుణాలు కలిగి ఉన్నాడని, ఇంకా అన్ని రకాల గొప్పతనాలు, స్తోత్రాలు, పొగడ్డలు, ప్రశంసలు మొదలైనవన్నీ అల్లాహ్ కే చెందుతాయని వారు మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరిస్తున్నారు. అల్లాహ్ ముందు ఈ సన్నిహిత దైవదూతలకు ఎటువంటి స్థానమూ లేదు. ఈ దైవదూతలే ముస్లిముల కొరకు, విశ్వాసుల కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. ఈ విశ్వాసులు అల్లాహ్ గోచర అచోగరాలను విశ్వసిస్తారు. అల్లాహ్ ను క్షమాపణ వేడుకుంటూ ఉంటారు. అదేవిధంగా ఒక ముస్లిం మరో ముస్లిం కొరకు అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తే దానిపై అమీన్ అని అంటూ ఉంటారు. ఇంకా నీకూ ఇటువంటి లాభమే చేకూరుగాక అని అంటూ ఉంటారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నెకసీర్)

9 : అంటే పరలోకంలో నరక శిక్ష నుండి విముక్తి పొంది స్వర్గంలో ప్రవేశించటం. ఇదే అన్నిటికంటే గొప్ప సాఫల్యం. ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాసుల కొరకు రెండు గొప్ప శుభవార్తలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఒకటి : దైవదూతలు వీరి కొరకు ప్రార్థిస్తారు. రెండవది : విశ్వాసుల కుటుంబాలన్నీ స్వర్గంలో కలుసుకుంటాయి. (అహ్మనుల్ బయాన్)

11 : వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం రెండు చావుల్లో మొదటి చావు తండ్రి వెన్నెముక వద్ద ఉన్న వీర్య బిందువు. అంటే అది ఉనికిలోనికి వచ్చి, మరణించేవరకు ఒక జీవితం, ఒక మరణం. రెండవ చావు అంటే మానవుడు జీవితానంతరం పరలోకంలోనికి ప్రవేశించేది. అంటే మరణం, దీని తరువాత మనిషి సమాధిలో ఖననంచేయబడతాడు. అదేవిధంగా రెండు జీవితాల్లోని మొదటి జీవితం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం. ఇది జననం నుండి ప్రారంభమై మరణంతో ముగుస్తుంది. రెండవ జీవితం తీర్పుదినం. ఆనాడు సమాధుల నుండి తిరిగి లేపబడినప్పుడు ప్రారంభమవుతుంది. ఈ రెండు జీవన్మరణాల గురించి సూరె బఖరలో కూడా ప్రస్తావించటం జరిగింది. (అహ్మనుల్ బయాన్)

18 : ఈ వాక్యంలో అతి దగ్గరలో ఉన్న తీర్పుదినం నుండి తన జాతిని హెచ్చరించమని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. ఫలితంగా వారు బహుదైవారాధనను, పాపకార్యాలను విసర్జించి తీర్పుదినం నాటి శిక్ష నుండి తప్పించుకోగలరు. ఆరోజు ప్రజల హృదయాల్లో అమిత భయం చోటు చేసుకుంటుంది. తాము చేసిన పాపకార్యాలను, అవిధేయతలను గుర్తుచేసుకొని వణికిపోతూ ఉంటారు. మౌనం అందరినీ ఆవరించి ఉంటుంది. బహుదైవారాధనకు, అకృత్యాలకు, నీచకార్యాలకు పాల్పడినవారి కొరకు ఆ రోజు వారి బంధువులు గాని, స్నేహితులుగాని సిఫారసు చేయరు. వారిని నిరాశ అలుముకొని ఉంటుంది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

19 : అంటే అల్లాహ్ జ్ఞానం సమస్త వస్తువులను, సృష్టితాలను ఆవరించి ఉంది. ఏ వస్తువూ ఆయనకు మరుగైలేదు. చివరికి చూపుల దోబూచులాటను హృదయాల రహస్యాలను కూడా ఎరిగినవాడు అల్లాహ్. అందువల్ల ప్రజలు ఆయన అవిధేయతకు దూరంగా ఉండాలి. దైవభీతి, సత్కార్యాల మార్గాన్ని అవలంబించాలి. చూపుల చౌర్యం అంటే ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ప్రకారం ఒక వ్యక్తి పరాయి ఇంట్లోకి వెళతాడు. అక్కడ ఉన్న అందమైన స్త్రీని రహస్యంగా

(23) మేము మూసాను ఫిరౌన్, హామాన్, ఖారున్ల వద్దకు మా సూచనలతో, స్పష్టమైన నియమాధికారంతో పంపాము.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿23﴾

(24) కాని వారు, “ఇతడు మాంత్రికుడు, అసత్యవాది” అని అన్నారు.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سِحْرٌ كَذٰبٌ ﴿24﴾

(25) తరువాత అతను మా వద్ద నుండి సత్యాన్ని వారి ముందుకు తీసుకురాగా, వారు ఇలా అన్నారు, “విశ్వసించి ఇతనితో చేరిపోయిన వారందరి కొడుకులనూ చంపండి. వారి కూతుళ్ళను వదలి పెట్టండి.” కాని అవిశ్వాసుల పన్నాగం విఫలమే అయింది.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ ۗ وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلٰلٍ ﴿25﴾

(26) ఒకరోజు ఫిరౌన్ తన సభికులతో ఇలా అన్నాడు, “నన్ను వదలండి, నేను ఈ మూసాను చంపివేస్తాను. ఇతడు తన ప్రభువును పిలుచుకోనివ్వండి. ఇతడు మీ మతాన్ని మార్చివేస్తాడేమో అని, లేదా దేశంలో సంక్షోభాన్ని రేకెత్తిస్తాడేమో అని నేను భయపడుతున్నాను.”

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ ۗ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿26﴾

(27) మూసా ఇలా అన్నాడు, “నేను లెక్కలదినాన్ని విశ్వసించని ప్రతి దురహంకారి బారి నుండి కాపాడు అని నా ప్రభువూ, మీ ప్రభువూ శరణు కోరాను.”

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ ۗ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿27﴾

చూస్తాడు. ప్రజల్లో మాత్రం తన చూపులను క్రిందికి వాల్చి ఉంచుతాడు కాని అల్లాహ్ కు ఇదంతా తెలిసిపోయింది. అంతేకాక ఆ వ్యక్తి ఆ స్త్రీ యొక్క మర్మాంగాన్ని కూడా చూసి ఉంటే ఎంత బాగుండేది అని లోలోపలే కోరుకుంటూ ఉంటాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

21, 22 : ఈ వాక్యంలో ఓ ప్రవక్తా! మిమ్మల్ని తిరస్కరిస్తున్నవారు భూమిపై సంచరించలేదా? తిరస్కరించిన వెనుకటి జాతులను అల్లాహ్ ఎలా శిక్షించాడో గమనించలేదా? వాస్తవంగా వారు వీరికంటే చాలా బలవంతులు. వారు ఎంత పటిష్టమైన, సుందరమైన భవనాలు వదలి వెళ్ళారంటే వీరు వారికి దేనిలోనూ సమానులు కాలేరు. వారి వద్దకు అల్లాహ్ ప్రవక్తలు స్పష్టమైన ఆదేశాలు, సాక్ష్యాధారాలు తీసుకొని వచ్చారు. కాని వారు ప్రవక్తలను ధిక్కరించారు. చివరికి అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేశాడు అని పేర్కొన్న తరువాత అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడని, కఠినంగా విచారించేవాడని పేర్కొనటం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(28) ఈ సందర్భంగా, తన విశ్వాసాన్ని గుప్తంగా ఉంచిన ఫిరౌన్ జాతికి చెందిన ఒక విశ్వాసి ఇలా అన్నాడు, “మీరు ఒక వ్యక్తిని కేవలం అతడు, ‘నా ప్రభువు అల్లాహ్’ అని అన్నంతమాత్రాన్నే చంపేస్తారా? వాస్తవానికి అతను మీ ప్రభువు వద్ద నుండి మీ వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకువచ్చాడు. ఒకవేళ అతను అబద్ధాలు చెప్పేవాడే అయితే, అతని అబద్ధం స్వయంగా అతని మీదనే తిరిగి పడుతుంది. కాని ఒకవేళ అతను నిజమే చెబుతున్నట్లయితే, అతను మిమ్మల్ని భయపెడుతున్న భయంకరమైన పరిణామాలలో కొన్ని అయినా మీ మీదకు తప్పకుండా వచ్చిపడతాయి. హద్దులను అతిక్రమించే, అసత్యాలు పలికే ఏ వ్యక్తికీ అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు. (29) నా జాతి ప్రజలారా! మీకు ఈనాడు రాజ్యాధికారం ఉంది. భూమిపై మీరు ప్రాబల్యం వహించి ఉన్నారు. కాని ఒకవేళ దైవశిక్ష మనపైకి వచ్చిపడితే, అప్పుడు మనకు సహాయం చేయగల వాడెవడైనా ఉన్నాడా? ఫిరౌన్ ఇలా అన్నాడు, “నాకు సముచితంగా తోచిన సలహానే నేను మీకు ఇస్తున్నాను. సక్రమమైన మార్గం వైపునకే నేను మిమ్మల్ని నడుపుతున్నాను.” (30) విశ్వసించిన ఆ వ్యక్తి ఇలా అన్నాడు, “నా జాతి ప్రజలారా! పూర్వం అనేక జన సమూహాలకు దాపురించిన దినమే, మీకూ దాపురిస్తుండేమో అని నేను భయపడు తున్నాను. (31) నూహ్ జాతి, ఆద్ జాతి, సమూద్ జాతులకూ వారి తరువాత వచ్చిన జాతులకూ దాపురించిన దినం తన దాసులకు అన్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యం అల్లాహ్ కు ఎంతమాత్రం లేదు. (32) నా జాతి ప్రజలారా! మీరు రోదించే దినమేదైనా మీపైకి వచ్చిపడుతుండేమో అని నేను భయపడుతున్నాను.

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ
إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَإِنَّ يَكُ كَاذِبًا
فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ ۖ وَإِنَّ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ
الَّذِي يَعِدُّكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾

يَقَوْمَ لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ظَهَرِينَ فِي
الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا ۗ
قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا
أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَئِذٍ أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ
يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾

مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ ۗ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾

وَيَقَوْمِ إِيَّيْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾

(33) అప్పుడు మీరు ఒకరినొకరు పిలుచుకుంటారు, పరుగెత్తుతూ తిరుగుతూ ఉంటారు. కాని ఆ సమయంలో అల్లాహ్ నుండి మిమ్ముల్ని రక్షించేవాడెవడూ ఉండడు. నిజం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ మార్గం తప్పించిన వాడికి మళ్లీ మార్గం చూపేవాడెవడూ ఉండడు. (34) పూర్వం యూసుఫ్ మీ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణాలను తీసుకువచ్చాడు. కాని మీరు అతను తెచ్చిన బోధను గురించి అనుమానానికే గురిఅయ్యారు. తరువాత అతను మరణించినప్పుడు మీరు, ఇక అతని తరువాత అల్లాహ్ మరొక ప్రవక్తను పంపడు అని అన్నారు. ఇదేవిధంగా అల్లాహ్, హద్దులను అతిక్రమించేవారినీ, శంకితులనూ, తమ వద్దకు ఏ ద్రువపత్రమూ, ఏ ఆధారమూ రాకపోయినా అల్లాహ్ వాక్యాల విషయంలో వాదించేవారినీ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. (35) వారి ఈ వైఖరి అల్లాహ్ దృష్టిలో, విశ్వాసుల దృష్టిలో మిక్కిలి గర్హనీయమైనది. ఇలాగే అల్లాహ్, దురహంకారి, నిరంకుశుడూ అయిన ప్రతి వ్యక్తి హృదయానికి ముద్రవేస్తాడు. (36) ఫిరోన్ ఇలా అన్నాడు, “హామాన్! నా కోసం ఒక ఎత్తయిన కట్టడాన్ని నిర్మించు, నేను మార్గాల వరకు (37) ఆకాశాలకూ వెళ్ళే మార్గాల వరకు చేరగలిగేందుకు, మూసా దేవుణ్ణి తొంగి చూసేందుకు. నాకు ఈ మూసా అసత్యవాదిగా కనిపిస్తున్నాడు. ఈ విధంగా ఫిరోన్ కు అతడి దుష్కార్యం మనోహరమైనదిగా చేయబడింది. అతడు సత్యమార్గం వైపునకు రాకుండా ఆపబడ్డాడు. ఫిరోన్ పన్నాగమంతా స్వయంగా అతని వినాశనానికే వినియోగపడింది. (38) విశ్వసించిన ఆ వ్యక్తి ఇంకా ఇలా అన్నాడు, “నా జాతి ప్రజలారా! నా మాట వినండి, నేను మీకు సరైన మార్గాన్ని చూపిస్తాను. (39) నా జాతీయులారా! ఈ ప్రాపంచిక జీవితం తాత్కాలికం. శాశ్వత నివాసం పరలోకమే.

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ ۖ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا ۚ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٍ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَنٍ أَتَهُمْ ۖ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمُنُ ابْنِ لِي صِرْحًا لَعَلِّي أَعْلُجُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَاتَّخَذَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا ۚ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ فِرْعَوْنَ سُوًى ۖ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ ۖ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ اهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾

يَقَوْمِ إِنَّمَا هِيَ دَارُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَتَاعٌ ۖ وَإِنَّ الْآخِرَةَ لَهِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾

(40) చెడు చేసినవాడికి, అతడు చేసినంత చెడుకు మాత్రమే ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. మంచిపనులు చేసిన వ్యక్తి పురుషుడైనా స్త్రీ అయినా, విశ్వాసి అయితే, అటువంటి వారందరూ స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. అక్కడ వారికి అపరిమితమైన జీవన సౌమగ్రి ఇవ్వబడుతుంది. (41) నా జాతీయులారా! ఇదేమి అన్యాయం! నేను మిమ్మల్ని ముక్తి వైపునకు పిలుస్తున్నాను. మీరేమో నన్ను అగ్ని వైపునకు పిలుస్తున్నారు. (42) నేను అల్లాహ్ ను తిరస్కరించాలనీ, నేను ఎరుగని శక్తులను ఆయనకు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టాలనీ మీరు నాకు పిలుపు ఇస్తున్నారు. నిజానికి నేను మిమ్మల్ని సర్వశక్తి సంపన్నుడూ, క్షమాశీలుడూ అయిన అల్లాహ్ వైపునకు పిలుస్తున్నాను. (43) కాదు, సత్యం ఇదే. దీనికి భిన్నంగా జరగటానికి వీలేదు. మీరు నన్ను ఎవరి వైపునకు పిలుస్తున్నారో, వారి వైపునకు పిలుపు అనేది ఇహలోకంలోనూ లేదు, పరలోకంలోనూ లేదు. మనమందరమూ అల్లాహ్ వద్దకే మరలిపోవలసి ఉంది. హద్దులు మీరేవారే అగ్నిలోకి పోయేవారు. (44) ఈనాడు నేను చెప్పేదాన్ని మీరు జ్ఞాపకం చేయనున్న సమయం త్వరలోనే రాబోతోంది. నా వ్యవహారాన్ని నేను అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను. ఆయన తన దాసులను కనిపెట్టుకుని ఉంటాడు. (45) చివరకు ఆ విశ్వాసికి వ్యతిరేకంగా వారు, పన్నిన అన్ని కుయుక్తుల నుండి అల్లాహ్ రక్షించాడు. ఫిరౌన్ అనుచరులే ఒక భయంకరమైన శిక్షలో చిక్కుకున్నారు. (46) వారు ఉదయం సాయంత్రం నరకాగ్ని ముందు ఉంచబడుతూ ఉంటారు. ప్రళయ గడియ వచ్చినప్పుడు, ఫిరౌన్ ప్రజలను తీవ్రమైన శిక్షలోకి ప్రవేశింపజేయ్యండి అని ఆజ్ఞాపించబడుతుంది.

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿40﴾

وَيَقُولُ مَا لِيَ أُدْعَىٰ إِلَىٰ النَّجْوَىٰ وَتَدْعُونَنِي إِلَىٰ النَّارِ ۗ ﴿41﴾

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ ۚ وَإِنِّي أَدْعُو كَمَا إِلَىٰ الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿42﴾

لَا جَرَمَ لَكُمْ إِذْ دَعَوْتُمْ إِلَىٰ اللَّهِ لِيَسَّ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿43﴾

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ ۗ وَأَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿44﴾

فَوَقَّعَهُ اللَّهُ سَبَّابَاتٍ مَّا مَكْرُوا وَأَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿45﴾

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿46﴾

23 - 46 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో ఏకదైవారాధనను, దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించిన జాతులు దైవాగ్రహానికి, శిక్షకు గురయ్యాయని పేర్కొంటుంటుంది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఓ ఖురైష్ ప్రజలారా! ఫిరౌన్ బలగాల్లో, బలంలో, ధనంలో, మీకంటే ఎన్నో రెట్లు బలవంతుడు. అయినా అల్లాహ్ ప్రవక్త మూసా (అ)ను తిరస్కరించినందువల్ల వాడిపై అల్లాహ్ శిక్ష విరుచుకుపడింది. వాటిలో ఏవీ వాడికి పనికిరాలేదు అని హెచ్చరించటం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)కు, ఆయన అనుచరులకు ఇలా శుభవార్త ఇవ్వబడింది. “ఓ ముస్లిములారా! మీరు ఈ పరీక్షలో సహన స్థయ్యాలను పాటించండి. ఇంకా సత్యసందేశ ప్రచారం చేయండి. అల్లాహ్ సహాయం వల్ల మీరే సాఫల్యం పొందుతారు. అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు తప్పకుండా వైఫల్యానికి గురవుతారు.”

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

23, 24 : సూచనలు అంటే చిహ్నాలు, మహిమలు, నిదర్శనాలు, వీటిని గురించి ముందే ప్రస్తావించటం జరిగింది. లేదా చేతికర్ర, చేతి వెలుగు మొదలైనవి. స్పష్టమైన సూచనలు. ‘సుల్తానుముబీన్’ అంటే తిరుగులేని నిదర్శనాలు. ఫిరౌన్ ఈజిప్టులో ఉండే ఒక ఖీబీరాజు. పరమ కిరాతకుడు. అత్యచారి, నేనే దైవాన్ని అని వాదించేవాడు. వాడు మూసా (అ) జాతి బనీ ఇస్రాయిల్ ప్రజలను బానిసలుగా హింసించేవాడు. వారిని అనేక విధాలుగా హింసా దౌర్జన్యాలకు గురిచేసేవాడు. వీటిని గురించి ఖుర్ఆన్ లో అనేకచోట్ల వివరంగా ప్రస్తావించటం జరిగింది. హామాన్ ఫిరౌన్ యొక్క ప్రత్యేక మంత్రి, ప్రత్యేక సలహాదారుడు. ఖారూన్ తన కాలంలో అందరికంటే గొప్ప ధనవంతుడు. అదేవిధంగా వెనుకటి జాతుల్లా మూసా (అ)ను తిరస్కరించాడు. అంతేకాక మాంత్రికుడని, అసత్యవాది అని నిందలు వేశాడు. వీరిని గురించి అల్లాహ్ సూరె జారియాత్ లో ఇలా పేర్కొన్నాడు : “వీరికంటే ముందు తరాల వారు కూడా వారి వద్దకు పంపబడిన ప్రతి ప్రవక్తను మాంత్రికుడని, పిచ్చివాడని తిరస్కరించారు. మీరు దీన్ని గురించి ఒకర్నొకరు తెలిపి ఉన్నారా? ఎంతమాత్రం కాదు. వీరందరూ ధిక్కారులే.” (అహ్సానుల్ బయాన్)

25 : ఒక బిడ్డ వల్ల నీ సామ్రాజ్య పతనం సంభవిస్తుందని జ్యోతిష్యులు ఫిరౌన్ ను హెచ్చరించారు. అలా జరక్కుండా ఫిరౌన్ చాలా ప్రయత్నాలు చేస్తుండేవాడు. రెండవసారి మూసా (అ)ను అగౌరవపరచడానికి అవమానపరచటానికి ఇలా ఆదేశించాడు. దీనివల్ల బనీ ఇస్రాయిల్ మూసా (అ)ను తమకు అశుభంగా, భారంగా భావిస్తారని అనుకున్నాడు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

28 : ఖుర్ఆన్ వాక్యాల ప్రకారం ఫిరౌన్ జాతిలోని ఒక వ్యక్తి రహస్యంగా మూసా (అ)ను విశ్వసించేవాడు. వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం అతడు ఫిరౌన్ చిన్నాన్న కొడుకు. అతని పేరు షమ్ అన్. ఫిరౌన్ మూసా (అ)ను చంపే ప్రయత్నం గురించి ప్రస్తావించినప్పుడు, అతను ధైర్యంచేసి, ఒక వ్యక్తి కేవలం ఆరాధ్యుడు ఒక్కడే అన్నందుకా? మీరు అతన్ని చంపాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. దానికి సంబంధించిన మీరు తిరస్కరించలేని సాక్ష్యాధారాలన్నీ అతడు మీ ముందు పెట్టాడు. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి అసత్యం పలికితే దాని పాపం అతన్నే చుట్టుకుంటుంది. అల్లాహ్ అతన్ని ఉభయలోకాల్లోనూ శిక్షిస్తాడు. ఒకవేళ అతడు సత్యవంతుడే అయితే అతడు మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్న దానికి మీరు తప్పకుండా గురవుతారు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ హద్దులను అతిక్రమించేవాడన్నా, అసత్యాల పలికేవాడన్నా ఇష్టపడడు అని సలహా ఇచ్చాడు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

30, 31 : ఆ విశ్వాసి తన జాతి ప్రజలను అనేక విధాలుగా బోధించాడు. అల్లాహ్ శిక్షల పట్ల వెనుకటి జాతుల్లా మీ పరిస్థితి కాకూడదని హెచ్చరించాడు. నూహ్, ఆద్, సమూద్ జాతులు దైవప్రవక్తల తిరస్కారానికి పాల్పడి దైవశిక్షలకు గురయ్యారు. శిక్షలను తొలగించి వారిని ఎవరూ రక్షించలేకపోయారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(47) ఇంకా, వారు నరకంలో పరస్పరం కలహించే సందర్భం గురించి ఆలోచించు, ప్రపంచంలో బలహీనులుగా ఉన్నవారు, పెద్ద మనుషులుగా చెలామణి అయ్యేవారితో ఇలా అంటారు, “మేము మిమ్మల్ని అనుసరిస్తూ ఉండేవారము. ఇప్పుడు మీరు ఇక్కడ నరకాగ్ని బాధ నుండి కొంతైనా మమ్మల్ని కాపాడతారా?” (48) ఆ పెద్ద మనుషులు ఇలా సమాధానం ఇస్తారు, “ఇక్కడ మనమందరం ఒకే స్థితిలో ఉన్నాము. దాసుల మధ్య అల్లాహ్ తీర్పు ఇచ్చివేశాడు.”

وَادُّ يَتَحَا جُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعْفُو لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ
مُعْتَدُونَ عَلَيْنَا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ ﴿47﴾
قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا كُلٌّ فِيهَا اِنَّ اللَّهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿48﴾

32 : 'యోముత్తనాద్' అంటే 'హాహాకారాల దినం' అని అర్థం. ఒక హదీసులో “ప్రళయం సంభవించినప్పుడు భూమి విపరీతంగా కంపిస్తుంది. బ్రద్దలోతూ ఉంటుంది. ప్రజలు అటూఇటూ పరెగెత్తుతూ ఉంటారు. ఇంకా పరస్పరం ఇలా అరుస్తూ ఉంటారు. “ఓ మానవులారా! ఓ జిన్నులారా! ఒకవేళ మీకు శక్తి ఉంటే తప్పించుకొని పారిపోండి” అంటే పారిపోవటం మీకు సాధ్యం కాని పని అర్థం. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

36 : ఇందులో ఫిరౌన్ అహంకారాన్ని ధిక్కారాన్ని పేర్కొనటం జరిగింది. ఫిరౌన్ తన మంత్రి హామాన్ ను ఒక ఎత్తయిన భవనం నిర్మించమని ఆదేశించాడు. దానిపై ఎక్కి ఆకాశ ద్వారాలను చేరుకోవటానికి. అస్ బాబ్ అంటే ద్వారాలు, మార్గాలు అని అర్థం. (అహ్సానుల్ బయాన్)

42 : అజీజ్ అంటే అవిశ్వాసులతో ప్రతీకారం తీర్చుకొని, వారిని శిక్షించేవాడు. గప్పార్ అంటే విశ్వాసుల అపరాధాలను, తప్పులను క్షమించి, వారి పొరపాట్లను కప్పివుచ్చేవాడు. అయితే ఏ చిల్లర దైవాలను మీరు పిలుస్తున్నారో వారు శక్తిహీనులు, సృష్టితాలు. అవి వినలేవు, సమాధానం ఇవ్వలేవు. ఎవరికీ లాభం కాని, నష్టం గాని చేకూర్చలేవు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

45 : అల్లాహ్ మొదట ఆ సందేశహరుణ్ని ఫిరౌన్, వాడి ప్రజల నుండి రక్షించాడు. రెండవసారి ఫిరౌన్, వారి జాతి వారు సముద్రంలో మునిగిపోతున్నప్పుడు విశ్వాసులను మాత్రం రక్షించుకున్నాడు. ఫిరౌన్ ను వాడి జాతివారిని కఠినమైన దైవశిక్ష చుట్టుముట్టింది. ఇహలోకంలో వారు ఘోరమైన అవమానానికి గురిచేయబడ్డారు. అంతేకాక సమాధిలో, బర్జఖ్ లో ఎల్లప్పుడు వారి ఆత్మలను అగ్ని శిక్షకు గురిచేయటం జరుగుతుంది. అంతేకాక తీర్పుదినం నాడు ఫిరౌన్ ను, వాడి ప్రజలను వ్యధాభరితమైన కఠినశిక్షకు గురిచేయమని అల్లాహ్ నరక దూతలను ఆదేశిస్తాడు.

కిరానీ పుస్తకం 'అల్ అజాయిబ్' ఆధారంగా సుయూతీ ఈ వాక్యం సమాధి శిక్షల గురించి అన్నిటికంటే గొప్ప సాక్ష్యం అని పేర్కొన్నాడు. ఎందుకంటే ఇందులో ఆత్మలను శిక్షించటం, ప్రళయానికి ముందుగా పేర్కొనటం జరిగింది. సమాధి శిక్ష ప్రవక్త (స) ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా కూడా ధృవీకరించడం జరిగింది. ఆయిషహ్ (ర) ఇలా అన్నారు : “ప్రవక్త (స) ఇలా హెచ్చరించారు. “గుర్తుంచుకోండి! మిమ్మల్ని సమాధుల్లో పరీక్షించటం జరుగుతుంది. (ముస్లిమ్, అహ్మద్). ఆయిషహ్ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “సమాధి శిక్ష సత్యం. (బుఖారీ). అంతేకాక ప్రవక్త (స) ప్రతి నమాజ్ తరువాత సమాధి శిక్ష నుండి శరణుకోరేవారు” అని ఆయిషహ్ (ర) తెలిపారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

(49) తరువాత అగ్నిలో పడి ఉన్నవారు నరక భటులతో, “మా శిక్షను కనీసం ఒక్కరోజైనా తగ్గించమని మీరు మీ ప్రభువును ప్రార్థించండి” అని అర్థిస్తారు. (50) భటులు ఇలా అడుగుతారు, “మీ వద్దకు దైవప్రవక్తలు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకుని రాలేదా?” అప్పుడు వారు, “అవును, వచ్చారు” అని అంటారు. నరకభటులు, ‘అలా అయితే, మీరే ప్రార్థించండి. సత్యతిరస్కారుల ప్రార్థన నిరర్థకమే అవుతుంది” అని అంటారు.

(51) నిశ్చయంగా మేము మా ప్రవక్తలకూ, విశ్వాసులకూ ఇహలోక జీవితంలో కూడా తప్పకుండా సహాయం చేస్తాము; సాక్షులు నిలబడే రోజున కూడా సహాయం చేస్తాము. (52) ఆ రోజున దుర్మార్గులకు వారి సాకులు ఏమాత్రం ఉపయోగ పడవు. వారి మీద శాపం విరుచుకుపడుతుంది. అతి నికృష్టమైన నివాసం వారి వాటాగా లభిస్తుంది. చూడండి, (53 & 54) చివరకు మేము మూసాకు దారిచూపాము. బుద్ధివేకాలు కలవారికి మార్గదర్శకత్వం, హితోపదేశం అయిన గ్రంథానికి ఇస్రాయీల్ ప్రజలను వారసులుగా చేశాము. (55) కనుక ఓ ప్రవక్తా! సహనం వహించు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం. నీ తప్పులకు క్షమాభిక్ష వేడుకో. ఉదయం, సాయంత్రం నీ ప్రభువును స్తుతిస్తూ, ఆయన పరిశుద్ధతను కొనియాడు. (56) తమ వద్దకు ఏ అధికారపత్రమూ రాకుండానే అల్లాహ్ వాక్యాల విషయంలో వాదులాడే వారి హృదయాలు గర్వంతో నిండిపోయాయి. కాని తాము గర్వపడుతూ ఉన్నంత గొప్పతనానికి వారు చేరుకోలేరు. కనుక అల్లాహ్ శరణు వేడుకో. ఆయన అన్నీ చూస్తాడు. అన్నీ వింటాడు.

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿49﴾

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُم بِالْبَيِّنَاتٍ ۖ قَالُوا بَلَىٰ ۖ قَالُوا فَادْعُوا ۚ وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿50﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿51﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعِيدَتُهُمْ ۖ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿52﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ ﴿53﴾

هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿54﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿55﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَهُمْ ۖ إِنَّ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرًا مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ ۚ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿56﴾

(57) మానవుణ్ణి సృష్టించటం కంటే ఆకాశాలనూ, భూమినీ సృష్టించటం నిశ్చయంగా ఎంతో గొప్ప పని. కాని అనేకులు ఎరుగరు.

(58) కళ్ళులేనివాడూ, కళ్ళు ఉన్నవాడూ సమానులు కాలేరు. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారూ, దుర్వర్తనులూ సరిసమానం కావటం అనేది ఎంతమాత్రం జరగదు. కాని మీరు చాలా తక్కువగానే అర్థం చేసుకుంటారు.

(59) నిశ్చయంగా ప్రళయ గడియ తప్పకుండా వస్తుంది. అది వచ్చే విషయం గురించి ఏమాత్రం సందేహం లేదు. కాని చాలామంది విశ్వసించరు.

(60) నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు, “నన్ను ప్రార్థించండి. నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను. గర్వానికి లోనై నా ఆరాధనకు విముఖులయ్యేవారు తప్పనిసరిగా అపమానానికీ, పరాభవానికీ గురిఅయి నరకంలో ప్రవేశిస్తారు.” (61) మీరు విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి మీ కొరకు రాత్రిని సృష్టించిన వాడూ, పగలును వెలుగుతో నింపినవాడూ అల్లాహ్ కదా! వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రజల పట్ల ఎంతో దయగలవాడు. కాని చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు. (62) ఆ అల్లాహ్ కదా! మీ ప్రభువు, ప్రతిదాన్నీ సృజించినవాడు. ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఎలా మార్గం తప్పి పోతున్నారు? (63) ఇదేవిధంగా అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించేవారందరూ మార్గం నుండి తప్పించబడుతూ వచ్చారు. (64) మీ కొరకు భూమిని నివాస స్థలంగా చేసినవాడూ, పైన ఆకాశాన్ని కప్పుగా నిర్మించినవాడూ, మీ రూపాన్ని తీర్చిదిద్దినవాడూ, దానిని ఎంతో చక్కగా మలచినవాడూ, మీకు పరిశుభ్రమైన పదార్థాలను ఆహారంగా ఇచ్చినవాడూ అల్లాహ్ కదా! ఆ అల్లాహ్ కదా! మీ ప్రభువు. ఆ విశ్వప్రభువు అసంఖ్యాకమైన శుభాలు కలవాడు.

لَخَلَقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرَ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿57﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ ۗ قَلِيلًا مِمَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿58﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿59﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دُخْرَيْنَ ﴿60﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَدُوٌّ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿61﴾

ذُكُّمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقِ كُلِّ شَيْءٍ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ فَآلَىٰ تُوَفَّكَونَ ﴿62﴾

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿63﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً ۗ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ ۗ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ۗ ذُكُّمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ ۗ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿64﴾

(65) ఆయనే సజీవుడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు ఎవ్వరూ లేడు. ఆయననే మీరు వేడుకోండి - మీ ధర్మాన్ని ఆయనకే ప్రత్యేకం చేసి. సకల ప్రశంసలూ సర్వలోకాలకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ కే చెందుతాయి. (66) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను : “అల్లాహ్ ను కాదని మీరు వేడుకుంటున్న వారి ఆరాధన చేయకూడదని నన్ను వారించటం జరిగింది. నా ప్రభువు వైపు నుండి నా వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చాయి. సకల లోకాల ప్రభువునకు విధేయత చూపాలని నేను ఆదేశించబడ్డాను.

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
 الدِّينَ ۗ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿65﴾
 قُلْ اِنِّي مُهِيمٌ اَنْ اَعْبَدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
 اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّيْ وَاُمِرْتُ اَنْ
 اَسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿66﴾

47 - 66 వాక్యాల వివరణలు

47 : ఫిరౌన్, వాడి జాతివారందరూ నరకవాసులే. నరకంలో వీరందరూ పరస్పరం పోట్లాడుకుంటారు. సామాన్య ప్రజలు తమ నాయకులతో మేము మిమ్మల్నే అనుసరించేవారము. మీరెలా చెప్పే అలా వినేవారము. ఇహలోకంలో మీరు మమ్మల్ని అవిశ్వాసానికి, అవిధేయతకు గురిచేశారు. ఈనాడు మీరు మా నుండి కొంతైనా శిక్షను తొలగించి మీరు భరించగలరా? మా శిక్షలో నుండి కొంత శిక్షను మీరు భరిస్తే మాకు కొంత శిక్ష తగ్గతుంది అని నిందారోపణలు చేస్తూ ఉంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

51 : అల్లాహ్ అవిశ్వాసులకు వ్యతిరేకంగా ప్రవక్తలకూ, తన దాసులకు ఎల్లప్పుడూ సహాయం చేస్తూ ఉంటాడు. వారి ధర్మానికి ఆధిక్యతను ప్రసాదిస్తాడు. వారి వ్యతిరేకులను సంహరిస్తాడు. బందిలుగా పట్టుకుంటాడు. ఇంకా ఇతర ఇహలోక శిక్షలకు గురిచేస్తాడు. అంతేకాక తీర్పుదినం నాడు విశ్వాసుల కర్మలకు బదులుగా మంచి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తానని వాగ్దానం చేసి ఉన్నాడు. అంటే స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అనేక అనుగ్రహాలను, కానుకలను ప్రసాదిస్తాడు. ఇటు అవిశ్వాసులను తన కారుణ్యానికి దూరం చేసి, వారిని నరకంలో పడవేస్తాడు. (త్రైసిరుర్రహ్మాన్)

54 : అంటే మార్గదర్శకత్వం ప్రసాదించేది, హితబోధ చేసేది అంటే బుద్ధిమంతులు, వివేకవంతులు, జ్ఞానులు అని అర్థం. ఎందుకంటే వారే దైవగ్రంథాల ద్వారా లాభం పొందుతారు. సన్మార్గాన్ని బోధనలను అనుసరిస్తారు. ఇతరులు గాడిదల వంటివారు. ఎందుకంటే వీరి వీపులపై పుస్తకాల భారం ఉంటుంది. కాని పుస్తకాల్లో ఏముందో వారికి ఏమాత్రం తెలియదు. (అహ్మనుల్ బయాన్)

55 : ఇక్కడ పాపాలు అంటే చిన్న చిన్న పొరపాట్లు అని భావం. ఇవి మానవులకు సహజం. వీటిని కూడా అల్లాహ్ సరిదిద్దడం జరుగుతుంది. లేదా క్షమాపణ కూడా ఒక విధంగా ఆరాధనే. అధిక పుణ్యం కోసం క్షమాపణ కోరమని ఆదేశించటం జరిగింది. అంటే అనుచర సంఘాన్ని ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను క్షమాపణ కోరుతూ ఉండమని ఉపదేశించడం జరిగింది. (అహ్మనుల్ బయాన్)

57 : అంటే వారు దైవగ్రంథాలు, దైవాదేశాలు, నిదర్శనాలు లేకుండా చర్చలకు, వాదాలకు దిగుతున్నారు. ఇలా కేవలం అహంకారం వల్లనే చేస్తున్నారు. అసత్యాన్ని పటిష్టంగా, సత్యాన్ని బలహీనంగా చేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని అది వారికి ఫలించదు. (అహ్మనుల్ బయాన్)

(67) ఆయనే మిమ్ముల్ని మట్టితో సృజించాడు, ఆపై రేతస్సుతో, తరువాత నెత్తుటి ముద్దతో, ఆ పిదప ఆయన మిమ్ముల్ని శిశువు రూపంలో బయటికి తీస్తాడు. తదనంతరం మీరు పూర్తి బలం పుంజుకునే వరకు మిమ్ముల్ని పోషిస్తాడు. ఆ పిమ్మట మీరు వృద్ధాప్యానికి చేరుకునే వరకు, మిమ్ముల్ని పెంచుతాడు. మీలో కొందరు ముందే పిలువ బడతారు. మీరు మీ నిర్ణీత వ్యవధికి చేరి యదార్థం ఏమిటో అర్థం చేసుకోవాలని ఇదంతా చేయబడు తోంది. (68) ఆయనే జీవితాన్ని ఇస్తాడు. ఆయనే మరణాన్ని ఇస్తాడు. ఆయనే ఏ విషయాన్ని గురించి నిర్ణయం చేసినా, అది అయిపోవాలని కేవలం ఒక ఆజ్ఞ జారీ చేస్తాడు. అంతే, అది అయిపోతుంది. (69) అల్లాహ్ వాక్యాలను గురించి వాదులాడే వారిని నీవు చూశావా, వారు ఎలా విముఖులుగా చేయబడుతున్నారో? (70) ఈ గ్రంథాన్నీ, మేము మా ప్రవక్తలతో పంపిన అన్ని గ్రంథాలనూ తిరస్కరించేవారికి త్వరలోనే తెలిసిపోతుంది.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا ۖ وَمِنْكُمْ مَن يَتَوَفَّىٰ مِنْ قَبْلٍ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى ۖ وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ ۖ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمَا أُرْسِلْنَا بِهِ رَسُولَنَا ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

60 : అల్లాహ్ యే విశ్వప్రభువని నిరూపించబడిన తరువాత వారి శ్రేయాన్ని కోరుతూ అల్లాహ్ తన ప్రవక్త (స) ద్వారా ఇలా హితోపదేశం చేస్తున్నాడు : “ఓ నా దాసులారా! మీరందరూ కేవలం నన్నే పిలవండి, నేనే మీ పిలుపులను ఆలకించి సమాధానం ఇవ్వగలను. ఇంకా మీ మొరలను ప్రార్థలను స్వీకరించగలను.” అబూహురైరహ్ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం, ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు, “అల్లాహ్ను ప్రార్థించినవారి పట్ల అల్లాహ్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తాడు.” మరో ఉల్లేఖనంలో “అల్లాహ్ను ప్రార్థించని వారిని అల్లాహ్ ఇష్టపడడు” అని ఉంది. (త్రైసిరుప్రహ్మీన్)

64 : అల్లాహ్ యే మీకోసం భూమిని పొన్నుగా, నివాస యోగ్యంగా చేశాడు. దానిపైనే మీరు జీవిస్తున్నారు, నడుస్తున్నారు. తమ ఇష్టప్రకారం గడుపుతున్నారు. అల్లాహ్ యే దానిపై పర్వతాలను మేకుల్లా నాటాడు, దానివల్ల మీకు హాని కలగకూడదని. ఆకాశాన్ని మీ కొరకు సురక్షితమైన కప్పుగా నిర్మించాడు. మీకు రకరకాల ముఖకవళికలను, రూపురేఖలను ప్రసాదించాడు. తినటానికి, త్రాగటానికి అనేక రకాల ఆహార పదార్థాలను, పానీయాలను ప్రసాదించాడు. (తఫ్హీర్ ఇబ్నెకసీర్)

66 : అంటే అల్లాహ్ తనను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించరాదని హెచ్చరించాడు. అవి విగ్రహాలైనా, గోపురాలైనా, వృక్షాలైనా, జంతువులైనా, సమాధులైనా అన్నీ సృష్టితాలే. వీటి ఆరాధన నిషేధించబడింది. కేవలం అల్లాహ్నే ఆరాధించాలి. (తఫ్హీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(71) అప్పుడు వారి మెడలలో కంఠపాశాలు ఉంటాయి, సంకెళ్ళు కూడా ఉంటాయి.

(72) వాటితో వారు ఈడ్వబడతారు కాగే నీటి వైపునకు. తరువాత నరకాగ్నిలోకి నెట్టబడతారు.

(73) వారిని ఇలా అడగటం జరుగుతుంది, “అల్లాహ్ ను కాదని మీరు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టిన దేవుళ్ళు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

(74) వారు ఇలా సమాధానం చెబుతారు, “వారు మా నుండి విడిపోయారు. దీనికి పూర్వం మేము అసలు దేనినీ ప్రార్థించేవారము కాదు.” ఈ విధంగా అల్లాహ్ అవిశ్వాసులు ఎలా మార్గభ్రష్టులయిందీ రుజువు చేస్తాడు. (75) వారితో ఇలా అనబడుతుంది, “మీ ఈ ముగింపునకు కారణం మీరు భూమిలో అసత్యాన్ని అనుసరించి ఆనందించటమే. దానికి గర్వపడటమే. (76) ఇక వెళ్ళండి, నరకద్వారాలలో ప్రవేశించండి. కలకాలం మీరు అక్కడనే ఉండవలసి ఉంది. అది దురహంకారుల నివాసం, బహుచెడ్డది.” (77) కనుక ప్రవక్తా! సహనం వహించు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. ఇప్పుడు నీ సమక్షంలోనే మేము వారిని భయపెడుతూ వచ్చిన దుష్పరిణామాలను కొన్నింటిని వారికి చూపినా లేదా నిన్ను ప్రపంచం నుండి పిలిపించుకున్నా, వారు తిరిగి రావలసింది మా వైపునకే కదా!”

(78) ఓ ప్రవక్తా! నీకు పూర్వం మేము ఎంతోమంది ప్రవక్తలను పంపాము. వారిలో కొందరి పరిస్థితులను గురించి మేము నీకు తెలిపాము. కొందరిని గురించి తెలుపలేదు. అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా ఏ సూచననైనా స్వయంగా తెచ్చే శక్తి ఏ ప్రవక్తకూ లేదు. అల్లాహ్ ఆజ్ఞ వచ్చేసిన తరువాత, సత్యం ప్రకారం నిర్ణయం జరిగింది. అప్పుడు దుర్జనులు నష్టానికి గురిఅయ్యారు.

﴿71﴾ إِذِ الْاَغْلٰلِ فِيْ اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلٰسِلِ ۙ يُسْحَبُوْنَ

﴿72﴾ فِي الْحَمِيْمِ ۗ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُوْنَ ۗ

﴿73﴾ ثُمَّ قِيْلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ

﴿74﴾ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۗ قَالُوْا صَلُّوْا عَلٰٓا بَلْ لَمْ نَكُنْ

﴿75﴾ نَدْعُوْا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا ۗ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ

﴿76﴾ الْكٰفِرِيْنَ

﴿77﴾ ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ

﴿78﴾ الْحَقِّ ۗ وَمِمَّا كُنْتُمْ تَمْرَحُوْنَ ۗ

﴿79﴾ اَدْخَلُوْا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۗ فَبِئْسَ

﴿80﴾ مَثْوٰى الْمُتَكَبِّرِيْنَ

﴿81﴾ فَاَصْبِرْ ۗ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ ۗ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ

﴿82﴾ الَّذِيْنَ نَعُدُّهُمْ ۗ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ ۗ فَالْيٰنَا

﴿83﴾ يُرْجَعُوْنَ

﴿84﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّنْ

﴿85﴾ قَصَصْنَا عَلَيْكَ ۗ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَّمْ نَقْصُصْ

﴿86﴾ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُوْلٍ اَنْ يَّاتِيَ بِآيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ

﴿87﴾ اللّٰهِ ۗ فَاِذَا جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ فُقِضَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ

﴿88﴾ هٰنٰلِكَ الْمُبْطِلُوْنَ

(79) అల్లాహ్‌యే మీ కొరకు ఈ పశువులను సృష్టించాడు. వాటిలో కొన్నిటిపై మీరు స్వారి చేస్తారు, కొన్నిటి మాంసం తింటారు. (80) వాటివల్ల మీకు ఇంకా ఎన్నో లాభాలు ఉన్నాయి. మీరు ఎక్కడకు పోవాలని కోరుకుంటే అక్కడకు మీరు పోవటానికి కూడా అవి ఉపయోగపడుతాయి. వాటిపైనా, పడవలపైనా మీరు ప్రయాణం చేస్తూ ఉంటారు. (81) అల్లాహ్ తన ఈ సూచనలను మీకు చూపుతున్నాడు. అసలు మీరు ఆయన యొక్క ఏయే సూచనలను తిరస్కరించగలరు? (82) వారు భూమిలో సంచారం చేయలేదా, వారికి పూర్వపు జాతుల ముగింపు ఎటువంటిదో వారికి కనిపించటానికి? వారు సంఖ్యాబలంలో వీరికంటే అధికులు. వీరికంటే ఎక్కువ శక్తిమంతులు. భూమిలో వీరికంటే అత్యంత మహోజ్వలమైన చిహ్నాలు విడిచివెళ్ళారు. అసలు వారి సంపాదన అంతా వారికి దేనికి పనికొచ్చింది? (83) వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, వారు తమ వద్ద ఉన్న జ్ఞానంతోనే ఆనందపరవశులై ఉన్నారు. వారు ఎగతాళి చేస్తూ ఉండే దానిలోనే వారు తరువాత చిక్కుకుపోయారు. (84) వారు మా శిక్షను చూచిన పిమ్మట ఇలా అన్నారు, “ఒక్కడూ, ఏ భాగస్వాములు లేనివాడూ అయిన అల్లాహ్‌ను మేము విశ్వసించాము. మేము ఆయనకు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టిన ఆరాధ్యులందరినీ నిరాకరిస్తున్నాము.” (85) కాని మా శిక్షను చూసిన తర్వాత వారి విశ్వాసం వారికి ఏమాత్రం లాభదాయకంగా కాజాలదు. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ నిర్ణయించిన నియయం ఇదే. ఆయన దాసులలో ఎల్లప్పుడూ అమలులో ఉండేది ఈ నియమావళియే. అప్పుడు అవిశ్వాసులు నష్టానికే గురి అయ్యారు.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿79﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي
صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿80﴾

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَآتَى آيَاتِ اللَّهِ تُنَكِرُونَ ﴿81﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ
وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْلَى عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿82﴾

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا
عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿83﴾

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَاهُ وَكَفَرْنَا
بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿84﴾

فَلَمْ يَكْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۚ
سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۗ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿85﴾

67 - 85 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

అంటే మీ తండ్రిని మట్టితో సృష్టించటం జరిగింది. అందువల్ల అతని సంతానం కూడా మట్టి ద్వారానే సృష్టించబడుతుంది. ఆ తరువాత మానవ సంతతిని వీర్యబిందువు ద్వారా జన్మించినట్లు కట్టుబాట్లు విధించబడ్డాయి. మానవులందరూ ఈ వీర్య బిందువు ద్వారానే జన్మిస్తారు. తండ్రి వెన్నెముక నుండి తల్లి గర్భంలోనికి ప్రవేశించి అక్కడ స్థిరపడిన తరువాత నవమాసాల అనంతరం తల్లి గర్భం నుండి మనిషి వెలువడతాడు. అయితే ఈసా (అ) జననం తండ్రి లేకుండా ఓ మహాత్మ్యంగా జరిగింది. దీని గురించి ఖుర్ఆన్ లో అనేకచోట్ల ప్రస్తావించటం జరిగింది. దీనిపట్ల ముస్లిం సంఘమంతా ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉంది. ఈ వివిధ దశల ద్వారా మనల్ని ముందుకు సాగనంపేవాడే మన దైవం. ఆయనకు సాటి ఎవరూ లేరు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

71, 72 : గొలుసులు, బేడీలు వారి మెడల్లో ఉంటాయి. వీరిని గొలుసుల ద్వారా బంధించి (అవి దైవదూతల చేతుల్లో ఉంటాయి) వారిని ఈడ్చుకుపోవటం, లాక్కుపోవటం, కాగే నీటిలో ముంచి తీయటం, అగ్నిజ్వాలలకు గురిచేయటం జరుగుతూ ఉంటుంది. వీరు తిరస్కరిస్తూ, ఎగతాళి చేస్తూ వస్తున్న ఆ నరకం ఇదే. (రహ్మాన్ 43, 44) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

77 : ఓ ప్రవక్తా! మీ జాతి మిమ్మల్ని తిరస్కరిస్తున్నందుకు విచారపడకండి. సహనం పాటించండి. అల్లాహ్ విజయం, సాఫల్యం పట్ల మీకు చేసిన వాగ్దానాన్ని తప్పకుండా నెరవేరుస్తాడు. పరలోకంలో సాఫల్యం మిమ్మల్నే వరిస్తుంది. అంతేకాక వారితో వాగ్దానం చేయబడిన శిక్షలోని కొంత శిక్షను మిమ్మల్ని కూడా చూపించబడుతుంది. కొంతవరకు చూపించటం కూడా జరిగింది. బద్ర్ యుద్ధంలో అవిశ్వాసుల నాయకులు అనేకమంది చంపబడ్డారు. కొందరు పట్టుబడ్డారు. వారిని అవమానానికి గురిచేసి ముస్లిముల కళ్ళను చల్లబరచటం జరిగింది. ఆ తరువాత తన ప్రవక్త (స) జీవితంలోనే అరబ్ దేశమంతా ఆయన అధీనంలోనికి చేర్చబడింది. ఒకవేళ మీరు మరణిస్తే వీరు కూడా మా వద్దకే మరలేవారు. పరలోకంలో మేము వీరికి వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురిచేస్తాం అని పేర్కొనటం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

78 : మేము మీ కంటే ముందు చాలామంది ప్రవక్తలను పంపాము. వారిలో చాలామంది గాధలను మేము ఖుర్ఆన్ లో మీ కొరకు పేర్కొన్నాము. మరికొందరి గాధలను పేర్కొనలేదు అని ఓదార్చటం జరిగింది. (త్రైసిరుర్రహ్మాన్)

83, 85 : వారు మా శిక్షను చూసిన వెంటనే వారి కళ్ళు తెరచి ఉన్నట్టే ఉండిపోతాయి. మతిస్థిమితం నశిస్తుంది. మేము ఒక్క అల్లాహ్ నే విశ్వసిస్తున్నాము. ఇతర ఆరాధ్యుల పట్ల విసిగిపోయాము అని మొరపెట్టుకుంటారు. కాని ఆ సమయంలో పశ్చాత్తాపంగాని, ఏడుపుగాని, విచారం గాని, సాకులు వెదకటం గాని లాభం చేకూర్చలేవు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)